

Å GLEDES MED SAMTIDSDANSEN I GODT VOKSEN ALDER

TEKST: Turi B. Østgaard / FOTO: Danseteateret55+

Høsten 2005 startet dansekunstner Tone Pernille Østern og daværende enhetsleder for Kultur og fritid i Trondheim kommune, Karin Amble, Danseteateret55+. Sammen delte de en visjon om å gi eldre mennesker en mulighet til å skape dansekunst.

På startstreken

Danseteateret 55 + starter opp fredag 2. september kl. 11.00–12.15 i Tempe bydelbus, festsalen. Ha på deg myke bukser og en T-skjorte som det er godt å bevege seg i. Det er fint å danse barbent, eller med sko med myke såle. Etter dansetimen drikker vi kaffe sammen!

Slik sto det på velkommen-brevet jeg fikk da jeg meldte meg på gruppen. Og så var vi i gang! Noen måneder senere hadde Adresseavisen en fyldig reportasje med iøynefallende bilder. Rekrutteringen var sikret. Vi nådde maks antall på 18 deltakere. Når jeg skriver denne artikkelen, er jeg 77 år, og har deltatt i Danseteateret55+ i ti år.

Deltakerne

De fleste deltakerne var i 60-årsalderen, og kjente hverandre ikke fra før. Vi var ikke fortrolige med samtidsdans, hverken som sjanger eller begrep. Vi visste lite om hva vi gikk til, men hadde skjønt at teaterdans var noe helt annet enn gammeldans, seniordans, sportsdans, jazzdans, enn si klassisk ballett! Sjenerte og spente møtte vi opp i våre T-skjorter og tights, ikke spesielt opptatt av hva livet hadde inneholdt for den enkelte, men pirret av det ukjente og av ordet samtidsdans.

Hva skjer på gulvet?

Vi gjør så godt vi kan. Vi merker at dette ikke handler om å være flink eller flinkest, men om å være den man er, og villig til å våge seg ut i ukjent terreng. Uten å ty til ord blir vi kjent, kjent med hverandres kropp. Gjennom å tøye og bøye, strekke og vekke får vi kontakt med nye sider i oss selv, og lar bevegelsene fortelle hva som bor i oss. Vi våger å komme nær hverandre, og får oppgaver som skjerper sansene. Det er spennende å prøve seg fram, gi og ta imot impulser fra en dansesøster. Når timen er over, venter kaffe og prat. Gryende vennskap oppstår. Vi vet at vi utvikler oss og hverandre. Veien blir til mens vi går/danser.

Gjennom å tøye og bøye, strekke og vekke får vi kontakt med nye sider i oss selv, og lar bevegelsene fortelle hva som bor i oss.

Veiviseren

Uten en profesjonell danser som leder, ville ikke dette skjedd. Danseteateret 55+ har hatt flere kunstneriske ledere i de ti årene vi har bak oss, alle profesjonelle dansere og koreografer. De har møtt oss med respekt, pedagogisk innsikt og engasjement. Vi skal bruke kroppen vår på en annen måte enn vi gjør på tur i marka eller på et treningssenter. *Og det er nettopp det vi vil!*

Turi Østgaard improviserer i forestillingen *Kropp a'long* (2009), med dansere fra Danseteateret55+ og Danselaboratoriet i bakgrunnen.

Vi blir stimulerte til å utforske og skape. Hver og en av våre vevisere har ledet oss i yogainspirert oppvarming, lært oss å puste, danset selv, demonstrert muligheter. Men aldri holdt noen forelesning om dans eller oppfordret til å etterligne eller kopiere – bare skapt atmosfære for improvisasjon og kreativitet. Ved selv å være et eksempel og stadig gi nye, spennende oppgaver har hun (han) ført oss nærmere samtidsdansen. Vi blir sett. Kan hende ser hun (han) noe som kan bli noe mer, biter som kan føyes sammen, bli en skulptur, bevegelser som blir dansende figurer, enkeltvis, parvis, gruppevis. Vi får gi våre bidrag i denne skapende prosessen som hun (han) har ansvaret for.

Veien inn i dansens verden

Spør oss etter ti år hva vi er med på, og du får mange svar: Samtidsdans er lek og moro. Og dypt alvor. Det er konsentrasjon. Balanse. Koordinering. Dansen har gjort oss mykere, sterkere, gladere, stoltere. Vi har fått en ny slags selvtillit og identitet. Dans kan også være frigjøring. Eller et fristed uten sorg og sinne.

Hvert år har vi lagd en liten eller stor forestilling; fra den første *Ønskes: kjærlighet* i 2006 til ti-årsjubileet med *Her og nå* (2015), med dansekunstner/kunstnerisk

leder Arnhild Staal Pettersen og dansekunstner/komponist Luis Della Mea som koreografer. Å få vise hva vi gjør, og samtidig glede andre, har vært sterke drivkrefter.

På målstreken

Aller sterkest og mest berørende har det vært å få oppgaver sammen med Danselaboratoriet, en gruppe der ulikkroppede dansere deltar. Da opplever vi et spenn i alder, i forutsetninger og muligheter. Profesjonelle dansere sammen med unge og eldre amatører i skapende prosesser. Det skjer noe da. Vanskelig å sette ord på: *Tilvante forestillinger om kropp, alder og dans forvitrer. Tradisjonelle holdninger slår sprekker. Fordommer faller.*

Kanskje overkommer vi sorg og smerte – for vi er *ikke ute av* dansen, vi er i dansen. Vi setter oss nye mål i 2016!

Vil du vite mer om dansernes erfaringer i Danseteateret, kan du lese forskningsartikkelen *Samtidsdans i møte med erfaringsrike kropp – inkluderende kunstdidaktiske grep i dans*, Nordic Journal of Art and Research (2015) vol. 4 nr. 2, s. 1–19, <http://dx.doi.org/10.7577/information.v4i2.1553>